

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*
THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ACADEMIC ADMINISTRATION AND THE
EFFECTIVENESS OF SCHOOL UNDER THE ROI-ET PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

ปฐวี อ่ำศรี¹, ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี²

Pathawee Amsri¹, Theeraphat Thinsandee²

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}
Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2}

Email : ppathawee1989@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลของสถานศึกษา 2) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการประสานงานของงานวิชาการ (X_5) รองลงมา ด้านการวางแผนงานวิชาการ (X_1) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ (X_3) 2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา (Y_4) รองลงมา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Y_3) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวม ($r=0.85$) และรายด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด ($r=0.84$) คือ การบริหารงานวิชาการ ด้านงบประมาณงานวิชาการ (X_7) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถทางวิชาการ (Y_1) คู่ที่มีความสัมพันธ์รองลงมา ($r=0.83$) คือการบริหารงานวิชาการด้านการรายงานของงานวิชาการ (X_6) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Y_3) และที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำที่สุด ($r=0.55$) คือ การบริหารงานวิชาการด้านการอำนวยการ/สั่งการในงานวิชาการ (X_4)

กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์(Y_2)มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. ข้อเสนอแนะประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้รับการพัฒนาให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษาแนวทางการแก้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการกับคณะครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาได้ โรงเรียนควรมีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เพื่อจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงานราชการประจำปีเพื่อให้มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์; การบริหารงานวิชาการ; ประสิทธิผลของสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research 1) to study the condition of academic administration and the effectiveness of educational institutions 2) to find the relationship between academic administration and the effectiveness of educational institutions 3) to study the recommendations on the effectiveness of educational institutions under the Roi Et Primary Educational Service Area Office 1. The sample group consisted of 341 administrators and teachers. The instrument used in the research was questionnaire. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Correlation Analysis. Pearson's correlation coefficient analysis (PPMCC: the Pearson product-moment correlation coefficient) was used in this research.

The results showed that 1. Academic administration conditions of schools under the Roi Et Primary Educational Service Area Office 1, the overall was at a high level, the aspect with the highest average was academic coordination (X_5), followed by academic planning (X_1), and the lowest average was organizing people for academic staffing (X_3). 2. The overall level of effectiveness of the educational institution under the Roi Et Primary Educational Service Area Office 1 was at a high level. The highest average aspect was the ability to develop educational institutions (Y_4), followed by the ability to solve problems within an educational institutions (Y_3), and the aspect with the lowest average was the desirable characteristics (Y_2). 3. The correlation between academic administration and the effectiveness of educational institutions as a whole ($r=0.85$) and each aspect was positively correlated at the .01 level, and the pair with the highest level of correlation ($r=0.84$) was academic administration, in terms of academic budget (X_7), and the effectiveness of educational institutions: academic competence (Y_1),

followed by the most related pair ($r=0.83$) was academic administration in terms of reporting of academic work (X_6) and the effectiveness of educational institutions: ability to solve problems within educational institutions (Y_3), and the lowest correlation ($r=0.55$) was academic administration; administration/ordering in academic work (X_4) and the effectiveness of educational institutions: desirable characteristics (Y_2), related in a statistically significant positive at .014. Recommendations on the effectiveness of educational institutions under the Roi Et Primary Educational Service Area Office 1 found that educational institutions should develop curricula, teaching materials, together with regular and continuous learning activities, this will generate the student's achievement to be developed to a higher level as well. School administrators should have ability to give advice on solutions to problems in academic administration with teachers and personnel within the educational institutions, should be reviewed and gathered basic information to prepare a budget planner in accordance with the Annual strategies acting plans for as to be able to spend the budget in accordance with the needs and requirements of schools more efficiently.

Keywords : Relationships; Academic administration; Effectiveness of School

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาในปัจจุบันจะเป็นการศึกษาของโลกที่ไร้ขอบเขตหรือไร้พรมแดน ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจเอาใจใส่ ให้ความสำคัญต่อการบริหารและการจัดการศึกษา เพราะการสร้างศักยภาพของสังคมและความเป็นไทยให้แข็งแกร่งมั่นคง เป็นที่ยอมรับของประชาคมโลกนั้นคงปฏิเสธความรู้ความสามารถของประชาชนไม่ได้ การศึกษาที่จะสร้างประชากรหรือคนของประเทศให้มีคุณภาพ รัฐบาล ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรต่าง ๆ ในสังคมจะต้องเกาะกลุ่มทำงานเพื่อการศึกษา ร่วมกันคณะกรรมการที่ดูแลการศึกษาแต่ละระดับจะต้องเข้มแข็งปราศจากการแทรกแซงทางการศึกษา มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษาและสถานศึกษาที่มีความพร้อมได้ระดมทรัพยากรทางการศึกษาได้เพิ่มมากขึ้น การศึกษาจะได้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ความสำเร็จหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นตัวบ่งชี้หรือนำไปสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาและตัวการที่เป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด นั้นจะต้องศึกษาหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์กรเหล่านั้น (ชูศรี ถนอมกิจ, 2550) การศึกษาถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงเป็นการศึกษาข้อมูลความสำเร็จของสถานศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิผลหรือไม่นั้นมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังมีตัวบ่งชี้อื่น ๆ ประสิทธิผลของสถานศึกษาคือความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถทำหน้าที่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารเพื่อให้โน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้

เกิดผลตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ โดยมีมอทท์ (Mott, 1972) กล่าวถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาในแง่ของความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินกิจการจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ได้กำหนดหลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่าผู้บริหารต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับนโยบายหลัก มุ่งร่วมกันทำงานเป็นทีมมีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปยังผู้ปฏิบัติ ส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ มีการติดตามประเมินผลเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหน้าที่ที่ต้องตระหนัก โดยสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1, 2564)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลในการพัฒนา หรือปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ และการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
- 2.2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
- 2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 3.1 ทำให้ทราบสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
- 3.2 ทำให้ทราบระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3.3 ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เพื่อนำไปกำหนดนโยบายการพัฒนา งานด้านวิชาการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบบผสมผสานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,986 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 230 คน และครูผู้สอน 2,665 คน กลุ่มตัวอย่างที่ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 341 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ตอน 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเป็นแบบปลายเปิด มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นทั้ง ฉบับ เท่ากับ 0.98 การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยา เขตร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้บริหารของโรงเรียน 2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารของ โรงเรียน 3) ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ร้อย ละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product - moment correlation coefficient)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ (X_{tot})	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ (X_1)	3.84	0.81	มาก	2
2. ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ (X_2)	3.77	0.79	มาก	6
3. ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ (X_3)	3.75	0.87	มาก	7

การบริหารงานวิชาการ (X_{tot})	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
4. ด้านการอำนวยความสะดวก/สั่งการในงานวิชาการ (X_4)	3.80	0.88	มาก	3
5. ด้านการประสานงานของงานวิชาการ (X_5)	3.91	0.83	มาก	1
6. ด้านการรายงานของงานวิชาการ (X_6)	3.78	0.74	มาก	5
7. ด้านงบประมาณงานวิชาการ(X_7)	3.79	0.82	มาก	4
รวม	3.81	0.82	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D.=0.82)ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการประสานงานของงานวิชาการ (X_5) ($\bar{X}=3.91$, S.D.= 0.83) รองลงมา ด้านการวางแผนงานวิชาการ (X_1) ($\bar{X}=3.84$, S.D.= 0.81) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ (X_3) ($\bar{X}=3.75$, S.D.= 0.87)

5.2 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y_{tot})	ระดับประสิทธิผล			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความสามารถทางวิชาการ (Y_1)	3.82	0.82	มาก	3
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2)	3.65	0.79	มาก	4
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Y_3)	3.87	0.84	มาก	2
4. ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา (Y_4)	4.03	0.84	มาก	1
รวม	3.84	0.82	มาก	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D.=0.82) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา (Y_4) ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.84) รองลงมา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Y_3) ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.84) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.79)

5.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยภาพรวม

ประสิทธิผลของ สถานศึกษา (Y_{tot})	การบริหารงานวิชาการ (X_{tot})							
	ด้านการวางแผนงานวิชาการ (X_1)	ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ (X_2)	ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ (X_3)	ด้านการอำนวยความสะดวก/ส่งงานวิชาการ (X_4)	ด้านการประสานงานของงานวิชาการ (X_5)	ด้านการรายงานของงานวิชาการ (X_6)	ด้านงบประมาณงานวิชาการ (X_7)	การบริหารงานวิชาการ (X_{tot})
1. ด้านความสามารถทาง วิชาการ (Y_1)	.66**	.74**	.71**	.67**	.80**	.81**	.84**	.82**
2. ด้านคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ (Y_2)	.59**	.67**	.59**	.55**	.72**	.75**	.75**	.72**
3. ด้านความสามารถใน การแก้ปัญหาภายใน สถานศึกษา (Y_3)	.69**	.73**	.80**	.76**	.81**	.83**	.81**	.86**
4. ด้านความสามารถใน การพัฒนาสถานศึกษา (Y_4)	.59**	.66**	.71**	.66**	.75**	.72**	.78**	.77**
ประสิทธิผลของ สถานศึกษา (Y_{tot})	.68**	.76**	.76**	.72**	.83**	.84**	.86**	.85**

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในภาพรวม ($r=0.85$) และรายด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุด ($r=0.84$) คือ การบริหารงานวิชาการ ด้านงบประมาณงานวิชาการ (X_7)กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถทางวิชาการ (Y_1) คู่ที่มีความสัมพันธ์รองลงมา ($r=0.83$) คือการบริหารงานวิชาการด้านการรายงานของงานวิชาการ (X_6) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Y_3) และที่มีความสัมพันธ์กันใน

ระดับต่ำที่สุด ($r=0.55$) คือ การบริหารงานวิชาการด้านการอำนวยการ/สั่งการในงานวิชาการ (X_4) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารเป็นงานของหัวหน้าหรือผู้นำที่จะต้องกระทำเพื่อให้กลุ่มต่าง ๆ ที่มีคนหมู่มากอยู่ร่วมกันและร่วมกันทำงาน เพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จผลและได้ประสิทธิภาพ โดยที่ผู้บริหารใช้กระบวนการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังเป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา โดยมีปัจจัยหลักในการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ 7 ประการ ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ 3) ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ 4) ด้านการอำนวยการ/สั่งการในงานวิชาการ 5) ด้านการประสานงานงานวิชาการ 6) ด้านการรายงานของงานวิชาการ 7) ด้านงบประมาณงานวิชาการ และยังมีความสำคัญก่อเกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดีช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของบุคคล เพื่อให้งานที่ปฏิบัติได้บรรลุไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการไว้ว่าเป็นงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเป็นงานซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนตั้งแต่กำหนดนโยบายการวางแผนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผลการสอนให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของการศึกษาเช่นการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน โครงการสอนการจัดตารางสอนการนิเทศการสอนสื่อการสอนและการประเมินผลการเรียนเป็นต้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกา บรรจงปुरु, สุรินทร์ ภูสิงห์ (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ด้านการพัฒนาหลักสูตรและสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6.2 ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ นำแนวทางบริหารแบบบูรณาการมาดำเนินการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตน โดยมุ่งให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดกับสถานศึกษา ทั้งในแง่ของความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูงความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกนักเรียนความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา และความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษามีความสามารถทางวิชาการ พิจารณาจากผลสำเร็จของสถานศึกษา

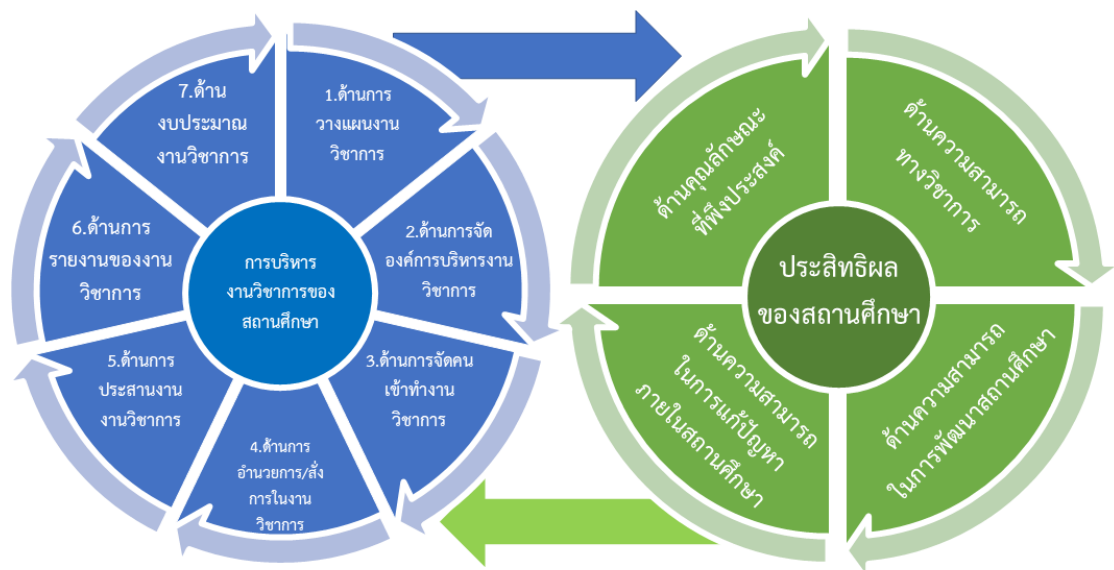
ในการทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นักเรียนสามารถสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้น ม.1 ของโรงเรียนที่มีการแข่งขันสูงเพิ่มมากขึ้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และสามารถในการพัฒนาสถานศึกษาโดยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ วาโร เฟ็งสวัสต์ (2549) สรุปไว้ว่า ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกในทางที่ดีงาม สมเหตุสมผลและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม การศึกษานอกจากจะสร้างเสริมความเจริญให้บุคคลทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ให้มีความสมบูรณ์แข็งแรง พัฒนาการส่วนต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับวัย ด้านสติปัญญา มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านสังคม สามารถนำความรู้ ความสามารถ และทักษะอันจำเป็น นำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข และด้านจิตใจ รู้จักเหตุผล มีวินัยคุณธรรม จริยธรรมอย่างเหมาะสม ดีงาม แล้วทัศนคติทางบวกจะเป็นผลที่เกิดขึ้นจากผู้ที่ได้รับการศึกษาครบถ้วนทั้ง 4 ด้านดังกล่าวแล้ว ผู้ที่มีทัศนคติทางบวกจะเป็นความรู้สึกและแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมส่วนรวม มีจิตใจกว้างขวางไม่ทำตนต่อต้านหรือถดถอยหนีสังคม มีความมั่นคงทางจิตใจ มีเหตุผลยอมรับกฎกติกาของสังคมที่ได้กำหนดขึ้น และปฏิบัติด้วยความจริงใจ มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความเคารพความคิดเห็นของส่วนร่วม เห็นความสำคัญและคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคม ให้ความร่วมมือร่วมใจต่อการปฏิบัติภารกิจของส่วนรวมให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เป็นผู้ที่มีความสามารถควบคุมจิตใจและมีวินัยในตนเอง อดกลั้นและเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมีความเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม ตลอดจนสามารถดำเนินอบรม สั่งสอนให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระเบียบวินัย รู้จัก พัฒนาตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสันต์ รอดย้อย และพรเทพ รุ่งแผน (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในภาพรวม ($r=0.85$) และรายด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หรืออาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาที่เป็นผลสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้โดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำ

ให้ผู้รับบริหารเกิดความพึงพอใจและยอมรับ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดตามเป้าหมายที่วางไว้สอดคล้องกับแนวคิดของ ธานินทร์ เลิศพันธ์ (2554) ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาหมายถึง ผลสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้โดยการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้ผู้รับบริหารเกิดความพึงพอใจและยอมรับ ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารเพื่อโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดตามเป้าหมายที่วางไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกา บรรจงปฐ, สุรินทร์ ภูสิงห์ (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

7. องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ 3) ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ 4) ด้านการอำนวยความสะดวก/สั่งการในงานวิชาการ 5) ด้านการประสานงานงานวิชาการ 6) ด้านการรายงานของงานวิชาการ และ 7) ด้านงบประมาณงานวิชาการและประสิทธิผลของสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และ 4) ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 จากผลการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ (X_3) เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรสรรหา คัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานในโรงเรียนโดยมีการกำหนดเกณฑ์ขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาให้ได้คนที่มีคุณสมบัติตรงกับงานที่เปิดรับอย่างเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อหน่วยงานอย่างยั่งยืน

8.1.2 จากผลการวิจัย ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นใฝ่เรียนรู้และกระตือรือร้นต่อการเรียนรู้ เป็นผู้มีเหตุผลและสามารถยอมรับนับถือตนเองและนับถือผู้อื่นด้วยความเข้าใจ

8.1.3 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงที่สุดคือ การบริหารงานวิชาการ ด้านงบประมาณงานวิชาการ (X_7) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถทางวิชาการ (Y_1) มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเสนองบประมาณงานวิชาการเพื่อเพิ่มความสามารถในการจัดหาสื่อทางวิชาการที่ทันสมัย วางแผนการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างจริงจังและชัดเจน

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ด้านงบประมาณงานวิชาการข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดสรรงบประมาณให้กับงานวิชาการอย่างเพียงพอและเหมาะสมต่อการบริหารจัดการ ตรวจสอบติดตามและประเมินผลระบบบัญชีและการเงินของงานวิชาการอย่างรัดกุมและเหมาะสม

8.2.2 ด้านการประสานงานของงานวิชาการ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุน ประสานความร่วมมือครูผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและแสวงหาแนวทางการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาของการบริหารงานวิชาเพื่อการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา

8.3.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเน้นด้านความสามารถทางวิชาการเป็นสำคัญ

8.3.3 ควรศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

9. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ครูสภาราตพรวี.
- ชนิกา บรรจงปฐุ, สุรินทร์ ภูสิงห์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. **วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ**. 7(25). 293-301.
- ชูศรี ถนอมกิจ. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2549). **การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิผลภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. (2564). **รายงานประจำปี 2564**. ร้อยเอ็ด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.
- เสกสันต์ รอดย้อย และพรเทพ รุ่งแผน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. **วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า**. 4(3). 25-32.
- Mott, P.E.. (1972). **The Characteristic of Effective Organization**. New York : Harper and Row.